

Tallinnas pakuvad **õppenõustamisteenust** Tallinna Õppenõustamiskeskus (TÖNK, <https://tonkeskus.ee/>) ja Haridus- ja Noorteamet (HARNO) Rajaleidja keskuse Harjumaa büroo (<https://rajaleidja.ee/>).

TÖNK-is on võimalik saada nõustamisteenust ja esmatasandi abi eripedagoogidelt, logopeedidelt, psühholoogidelt; osaleda koolitustel, spetsialistidel lisaks seminaridel ja supervisioonidel. Nõustamisteenused on eesti ja vene keeles, teenused on tasuta.

Lapsevanemal on võimalus minna õppenõustamisele ka **Rajaleidjasse** ja/või teha taotlus koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel saamiseks. See on vajalik siis, kui:

- laps vajab lasteaia eri- või sobitusrühma;
- laps vajab koolimineku edasi lükkamist.

Rajaleidja otsus on lapsevanemale soovituslik, kuid kui vanem avaldab soovi otsust rakendada, siis haridusasutusele kohustuslik. Soovituste andmiseks hinnatakse lapse toimetulekut haridussüsteemis ja kasvukeskkonnas. Selleks tehakse koostööd haridus-, sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialistidega.

Teabeleht „Kust leida abi“ lasteaiale ([eesti](#), [vene](#))

Teabeleht „Kust leida abi“ lapsevanemale ([eesti](#), [vene](#), [inglise](#))

<https://rajaleidja.ee/nouanded-lapsevanemale/>

Perearsti teraapiafond võimaldab perearstil suunata oma patsiendid meditsiinilise näidustuse olemasolul otse mittekliiniliste spetsialistide (psühholoog, logopeed, füsioterapeut) vastuvõtule. Teraapiafondi kaudu saab perearst suunata kliinilise logopeedi vastuvõtule järgmiste kõnehäiretega: afaasia, düsartria, kogelus ja alaalia ehk kõnearengu mahajäämus.

Tugiisikuteenus on kohaliku omavalitsuse korraldatav sotsiaalteenus, mille eesmärk on koostöös lapsevanemaga lapse arengu toetamine kodus või väljaspool kodu. Tugiisik abistab ja juhendab haridusasutuses arendus- ja õppeprotsessis osalemisel ainult ühte last, ta ei vastuta õppeprotsessi korralduse ega õpitulemuste eest, see on haridusasutuse korraldada. Tugiisik võib olla vajalik sel juhul, kui laps vajab pidevat individuaalset kõrvalabi, juhendamist või järelevalvet (tõsine terviseprobleem või ettearvamatult ja agressiivne käitumine). Tugiisiku taotlemiseks peab lapsevanem pöörduma oma elukohajärgse LOV poole, seejärel lastekaitse spetsialist hindab lapse abivajadust ja teeb vastava suunamise. Tallinnas osutab tugiisikuteenust Tallinna Perekeskus. Teenuse saamiseks võib olla vaja esitada täiendavalt lapse rehabilitatsiooniplaan ja arstliku ekspertiisi otsus puude raskusastme tuvastamise kohta.

Puude raskusastme tuvastamise aluseks on raviarstide poolt uuringute ja diagnoosidega kinnitatud keha funktsioonide kõrvalekalded, mille tõttu inimese hakkamasaamine on tavaolukorras raskendatud, piiratud või takistatud.

Puude tuvastamisel Sotsiaalkindlustusamet määrab selle raskusastme:

--keskmine puue – laps vajab tervisliku seisundi tõttu abi või juhendamist väljaspool oma elamiskohta vähemalt kord nädalas;

--raske puue – laps vajab tervisliku seisundi tõttu abi, juhendamist või järelevalvet iga päev;

--sügav puue – laps vajab tervisliku seisundi tõttu abi, juhendamist või järelevalvet ööpäevaringselt.

Kui lapsel on tuvastatud puue ja tal on raskusi, et eluga eakohaselt toime tulla, siis on võimalik taotleda lapsele sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust.

Rehabilitatsiooniplaan on lapsele koostatud hindamise kokkuvõte koos tegevuskavaga, kus on toodud lapsele vajalikud teenused ja abi erinevatest valdkondadest, samuti on kirjas see, mida soovitakse läbi teenuste kasutamise saavutada. See võimaldab lapsele juurdepääsu erinevate spetsialistide teenustele ja annab aluse taotlema täiendavaid sotsiaalteenuseid (lapsehoiuteenus, transporditeenus jm). Rehabilitatsiooniplaani koostamiseks tuleb pöörduda mõne seda teenust pakkuva asutuse poole, rehabilitatsiooniteenust ei pea pakkuma sama asutus, kuid plaani alusel on võimalik teenuseid saada ainult ühest asutusest korraga.

<https://sotsiaalkindlustusamet.ee/et/puue-ja-hoolekanne/sotsiaalne-rehabilitatsioon/rehabilitatsiooniteenuse-osutajad>

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus (SRT) on kompleksne teenus, mis on vajalik juhul, kui inimesel on mitu probleemi, mille lahendamine ei ole võimalik üksikteenuste (nt tugiisik, taastusravi, hooldaja, isiklik abistaja) abil, vaid nõuab mitme eriala spetsialistide ehk rehabilitatsioonimeeskonna sekkumist. Eesmärkide saavutamiseks osutatakse vajaduse selgudes järgmisi teenuseid: tegevusterapeudi, loovterapeudi, füsioterapeudi, sotsiaaltöötaja, psühholoogi, eripedagoogi, logopeedi, kogemusnõustaja, arsti, õe teenust. Selle teenuse saajate sihtgrupiks on nii alla 16-aastased puudega lapsed kui ka alla 18-aastased lapsed (ei pea olema puuet), kelle kohalik omavalitsus on tunnistanud abivajavaks lapseks lastekaitseseaduse tähenduses ja andnud hinnangu tema suunamise vajaduse kohta.

<https://sotsiaalkindlustusamet.ee/et/puue-ja-hoolekanne/sotsiaalne-rehabilitatsioon>
<https://sotsiaalkindlustusamet.ee/et/lapsed-pered/riiklikud-teenused-lastele-ja-peredele/sotsiaalse-rehabilitatsiooni-teenus-abi-vajavale>